

ТОРА ОР • ПАРШІ ЛЕХ-ЛЕХА • МААМАР 2

. פי' מגן אברהם. דהנה נודע שאברהם הוא...

«Я — щит для тебе»: значення
слів «Щит Авраама»

Милість Авраама безмежна, а безмежна милість дарувала б нескінченне життя навіть злу. «Щит», який Б-г ставить над милістю Авраама, обмежує її, щоб світ отримував милість на добро, а зло — лише те, що йому необхідно, і зрештою могло бути усунене.

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/lech-lecha/2/

ГОЛОВНА ДУМКА

Милість Авраама безмежна, а безмежна милість дарувала б нескінченне життя навіть злу. «Щит», який Б-г ставить над милістю Авраама, обмежує її, щоб світ отримував милість на добро, а зло — лише те, що йому необхідно, і зрештою могло бути усунене.

Кожен розділ: текст івритом, потім переклад, потім коротке пояснення під золотою лінією. Маленькі цифри в тексті івритом позначають примітки наприкінці.

КОРОТКО ПРО МААМАР

Маамар пояснює обітницю Б-га «Я — щит для тебе» і благословення «Щит Авраама». Авраам уособлює милість (Хесед) без жодних обмежень: він бачить усе добрим і, навіть знаючи, ким був Ішмаель, просив, щоб Ішмаель жив вічно — завдяки безмежній милості. У Сіфрей сказано, що Ішмаель вийшов від Авраама; маамар пояснює, що він походив із надміру милості Авраама. Однак така милість не може бути остаточним устроєм світу, адже в дні Машіаха смерть має бути поглинута, а нечистота — усунена із землі. Тому прийшов Іцхак із судом; проте суворий суд породив Ейсава, і лише ложе Якова було цілісним. Щит — це покриття, подібне до оболонки сонця у вислові «сонце й щит»: воно пом'якшує велике світло, щоб його можна було витримати, аж до прийдешнього часу, коли Б-г вийме сонце з його оболонки. Щоранку пробуджується милість Авраама, і Б-г бажає вести світ милістю. Без щита ця милість дарувала б кліпот безмежну життєву силу, хоча їм належить отримувати лише те, що потрібно для перетворення темряви на світло. Тому щоранку ми благословляємо Б-га словами «Щит Авраама», просячи Його захистити милість Авраама заради нашого добра.

ПЛАН

1	Безмежна милість Авраама	¶1
Авраам — це Хесед без обмежень: він просив, щоб Ішмаель жив вічно, завдяки безмежній милості, хоча знав, ким був Ішмаель.		
2	Чому безмежної милості недостатньо	¶2
Ішмаель походив із надміру милості Авраама, а Ейсав — із суворого суду Іцхака; у дні Машіаха зло має бути усунене, і лише рівновага Якова була цілісною.		
3	Що таке щит	¶3
Щит — це покриття, подібне до оболонки, яка робить світло сонця стерпним аж до прийдешнього часу.		

Щоранку пробуджується милість Авраама; ми просимо захистити й обмежити її, щоб кліпот отримували лише необхідне, а зло могло бути викорінене.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Милість (Хесед) חסד

Щедре дарування без обмежень — якість Авраама, який бачить лише добро й дає навіть тим, хто цього не заслуговує.

Щит (маген) מגן

Покриття, яке затуляє й пом'якшує; тут — міра, накладена на милість Авраама, щоб її можна було прийняти належним чином.

Оболонка (нартік) נרתיק

Покриття сонця, яке робить його велике світло стерпним; мудреці кажуть, що в прийдешньому часі її буде усунуто.

Суд (дін) דין

Якість Іцхака: стриманість і суворі міра, протилежність безмежній милості.

Скорочення (цмцум) צמצום

Дарування в обмеженій, відміряній формі, щоб кліпот отримували лише необхідну їм життєву силу.

Кліпот (оболонки) קליפות

Сили приховування, що протистоять святості. Їх слід підтримувати заради певної мети — перетворення темряви на світло, — але не без обмежень.

РОЗДІЛ 1 • 11

Безмежна милість Авраама

1 (אנכי מגן לך).^{1,2} פ"י מגן אברהם.^{3,4} דהנה נודע שאברהם הוא בחי' חסד גדול עד מאד בלי שום מונע

וכולם טובים בעיניו והוא רק טוב

(«Я — щит тобі».) Це означає: «Щит Авраама». Адже відомо, що Авраам — це рівень надзвичайно великої милості (Хесед), зовсім нічим не стримуваної; усі здаються йому добрими, і сам він — сама доброта.

Обітниця Б-га Авраму: «Я — щит тобі» — є джерелом вислову «Щит Авраама», яким завершується перше благословення молитви Аміда. Щоб зрозуміти, що означає цей «щит», Альтер Ребе спершу описує самого Авраама: він уособлює Хесед — милість, що виливається без жодного стримування, бачить у кожному лише добро, бо сам він — тільки добро.

ולכן אמר לו ישמעאל יחיה לפניך⁵ שפ"י שיחיה לעד לפניך שהוא בחי' א"ס בלי גבול ואעפ"י [ואף על פי]

Тому він сказав: «О, нехай Ішмаель живе перед Тобою», тобто нехай він живе вічно перед Тобою, — це рівень Нескінченного (Ейн Соф), без меж. І хоча

Коли Б-г пообіцяв Аврааму сина від Сари, Авраам відповів: «О, нехай Ішмаель живе перед Тобою». У простому розумінні він просить, щоб Ішмаель і далі жив перед Б-гом; Альтер Ребе тлумачить слова «перед Тобою» — перед Нескінченим — як прохання про життя без кінця, нескінченне, безмежне життя: природне бажання безмежної милості.

שהוא יודע מהו ישמעאל⁶ אעפ"י [אף על פי כן] מחמת חסד גדול וטובו הגדול⁷ רוצה שיחיה ולא זו בלבד

אלא שרצה שיחיה לחסד בלי גבול.⁸

він знає, ким є Ішмаель, але попри це, з огляду на [його] велику милість і його велику доброту, хоче, щоб той жив; і не лише це — він хотів, щоб той жив завдяки безмежній милості.

Авраам не був сліпий до вад Ішмаеля; він знав, ким той був. Та його милість була такою великою, що він хотів, аби Ішмаель жив, і щоб жив не за заслуги, а завдяки милості, яка не має меж.

Чому безмежної милості недостатньо

2 וזהו דאיתא לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל^{9,10} ויצא מחמת רוב חסדו.¹¹ אבל באמת אין מהראוי כן.

І ось що вчать: «Не так, як в Авраама, від якого вийшов Ішмаель»; Ішмаель вийшов через надмір його милості. Але насправді так не повинно бути.

Сіфрей протиставляє праотців: від Авраама походив Ішмаель, а від Іцхака — Ейсав, але всі діти Яакова були праведниками. Альтер Ребе пояснює, чому від Авраама походив Ішмаель: через надмір його великої милості. Однак така безмежна милість, поширена навіть на негідне, насправді не відповідає належному порядку.

דהנה בביאת משיח אי"ה [אם ירצה השם] כתיב בלע המות לנצח.¹² ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ.¹³
וצריך לבער כל הרע מן הארץ

Адже про прихід Машиаха, якщо буде на те воля Б-га, сказано: «Він поглине смерть навіки» і «Я усуну дух нечистоти з землі»; і все зло має бути викорінене з землі.

Мета історії — епоха Машиаха, коли, як кажуть пророки, смерть буде поглинута навіки, а дух нечистоти усунуто з землі. Для цього зло має бути повністю викорінене, а не отримувати підтримку без кінця.

ואם יתנהג העולם בחסדו הגדול כנ"ל לא היה העולם יכולים לבא למדרגה הנ"ל של משיח.¹⁴

Якби світом керувала його велика милість, як сказано вище, світ не зміг би досягти згаданого вище рівня Машиаха.

Якби світом керувала лише безмежна милість Авраама, зло й далі без кінця отримувало б життєву силу, і світ ніколи не зміг би досягти досконалості днів Машиаха.

ולכן בא יצחק בחי' דין ואף יצחק יצא ממנו עשו מחמת דינו הקשה על חרבך תחיה.¹⁵ אך יעקב היתה מטתו שלימה:

Тому прийшов Іцхак — рівень суду; проте й від Іцхака вийшов Ейсав через його суворий суд: «Мечем своїм житимеш». Але ложе Яакова було повним.

Отже, прийшов Іцхак, уособлюючи дин (суд і стриманість), протилежну якість. Але й сам лише суд породжує дисбаланс: від Іцхака походив Ейсав, чиє благословення було: «Мечем своїм житимеш» — життя суворості. Лише в Яакова було «повне ложе»: усі його діти були гідними й святими.

Що таке щит

3 והנה נודע כי מגן נקי¹⁶ דבר המכסה למשל במלחמה¹⁷ נקי מגן מה שמכסה בו שלא ישלוט עליו הקשת.¹⁸

Відомо, що «щит» (маген) — це назва того, що накриває; наприклад, на війні щитом називають те, чим людина прикривається, щоб лук не міг їй зашкодити.

Тепер Альтер Ребе визначає, що таке «щит»: це те, що накриває. У битві щит — це те, що воїн тримає перед собою, щоб ворожі стріли не могли його дістати.

והנה כתיב כי שמש ומגן¹⁹ ה' אלקים שכמו שהשמש אם לא היה לו נרתק לא היו יכולים לסבול אורו הגדול והנרתק הוא המגין²⁰ שנוכל לסבול.

А тепер сказано: «Бо сонце й щит — це Ім'я Б-га (Гавая) та Ім'я Б-га (Елокім)». Тобто, якби сонце не мало оболонки, [люди] не могли б витримати його великого світла; оболонка ж захищає, аби ми могли його витримати.

У цьому вірші слова «сонце» й «щит» співвіднесені з двома Іменами Б-га. Світло сонця настільки сильне, що ніхто не міг би його витримати без покриву — «оболонки», яка його затінює. Ця оболонка і є щитом: вона не затуляє світло цілком, а пом'якшує його, щоб ми могли його витримати.

וזהו לעתיד לבא הקב"ה²¹ מוציא חמה מנרתקה²² וצדיקים מתהנים בה ורשעים נדונים בה.

І це [значення вчення про те, що] у прийдешні часи Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), вийме сонце з його оболонки, і праведники матимуть від нього насолоду, а нечестиві знають через нього суду.

Мудреці вчать, що у прийдешні часи Б-г вийме сонце з його оболонки: неприглушене світло стане благом для праведників, а для нечестивих — судом. Це показує, для чого оболонка потрібна тепер: вона робить велике світло таким, що його можуть витримати всі.

Ранкове благословення «Щит Авраама»

4 והנה נודע שבכל בוקר דאברהם בחי"י חסד מתעורר בעולם²³ וישכם אברהם בבוקר²⁴ וכדאיתא בזוה"ק [בזוהר הקדוש]²⁵ והקב"ה רוצה להנהיג את העולם בבחי"י חסד.

Тепер відомо, що щоранку [якість] Авраама, рівень милості (Хесед), пробуджується у світі, [як написано:] «І встав Авраам рано-вранці», як навчає святий Зогар; і Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), бажає керувати світом на рівні милості.

Щоранку якість Авраама — Хесед — пробуджується у світі, адже вірш «І встав Авраам рано-вранці» пов'язує Авраама з ранком. Б-г бажає керувати світом через милість.

אם לא היה מגן לבחי"י חסד הנ"ל לצמצם חסדו וטובו ולתת דרך צמצום²⁶ כמו שצריך רק להחיות הקליפות מפני שצריכין בשביל סטרא דקדושה שיהיה אתהפכא חשוכא לנהורא כידוע.

[Але] якби не було щита для згаданого вище рівня милості, який скорочував би Його милість і доброту та давав би життя кліпот (оболонкам) через скорочення (цимцум) лише в тій мірі, яка необхідна, адже вони потрібні заради сторони святості, щоб темрява перетворилася на світло, як відомо;

Але милості потрібен щит, який дозує її. Навіть кліпот — сили, що приховують святість, — мають отримувати певну життєву силу, бо вони потрібні святості: їхня темрява має перетворитися на світло. Щит забезпечує, щоб вони отримували лише необхідний мінімум — завдяки скороченню (цимцуму).

ואם לא היה דרך צמצום היה חיותם בלי גבול ולא היו יכולים לבער הרע מן הארץ.

а якби не було скорочення (цимцуму), їхня життєва сила була б безмежною, і зло було б неможливо викоринити із землі.

Без такого скорочення кліпот отримували б безмежну життєву силу — так само, як її отримав би Ішмаель від безмежної милості Авраама, — і зло ніколи не вдалося б викоринити зі світу.

ולכן בכל בוקר כשמתעורר מדת אברהם מדת חסד כנ"ל אנו צריכין לברך ברכת מגן אברהם. מגין שיעשה מגין לבחי"י אברהם הנ"ל לטובתינו:²⁷

Тому щоранку, коли пробуджується атрибут Авраама — атрибут милості, як сказано вище, — ми повинні промовляти благословення «Щит Авраама»: щит — тобто щоб Він створив щит для згаданого вище рівня Авраама, на наше благо.

Таке значення має благословення «Щит Авраама» у ранковій молитві: коли милість Авраама пробуджується щоранку, ми просимо Б-га поставити над нею щит, який відмірюватиме милість, щоб вона приносила нам благо й не живила зло без міри.

В АВОДІ

Щоранку, коли милість Авраама пробуджується у світі, благословення «Щит Авраама» в молитві просить Б-га захистити цю милість і відміряти її так, щоб вона була нам на добро й не дарувала злу безмежного життя.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Чому Альтер Ребе розуміє прохання Авраама «О, якби Ішмаель жив перед Тобою» як прохання про життя без обмежень?
2. Якщо Авраам знав, ким був Ішмаель, чому він усе ж хотів, щоб той жив, і що це відкриває про безмежну милість?
3. Чому ні чиста милість (Авраам), ні чистий суд (Іцхак) не дають «цілісного ложа», тоді як Яаков дає?
4. Як оболонка сонця показує, що щит пом'якшує світло, а не блокує його?
5. Чому кліпоти взагалі мають отримувати життєву силу і чому лише стільки, скільки їм потрібно?

Примітки

АБЗАЦ 1

1 אנכי מגן לך

У примітці зазначено, що Цемах Цедек посилається на цей маамар за його темою — «значення вислову «Щит Авраама», — і що його текст також надруковано в Ора-Тора. Це свідчить, що маамар був відомий і цитувався як окреме вчення про благословення «Щит Авраама».

ПРИМІТКА КЕНОТ

הצ"צ קורא למאמר זה בענין "פ"י מגן אברהם" — אוה"ת בשלח ע"י תנב. נדפס גם באוה"ת כרך ד תרצג, א. [מלקו"ת לג"פ פו, ד]. וראה גם ד"ה והיה ברכה תרל"ט ע"א. ד"ה זה נזכר לקמן קטו, ב. בלקו"ת אמור טז, ב "בפי וירא". שה"ש יט, ד. ראה בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע.

2 אנכי מגן לך

Після війни з царями Б-г являється Авраму у видінні й каже: «Не бійся, Авраме, Я — щит тобі; нагорода твоя дуже велика». Саме цей вірш пояснює маамар.

בראשית ט"ו:15:1 Genesis

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבָרֵיהּ אֶל-אַבְרָם בְּמַחְזָה לְאִמְרֵי אֱלֹהֵי אַבְרָם אֲנִי מְגִן לְךָ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מֵאֵד:

After these things the word of the L-RD came unto Abram in a vision, saying: 'Fear not, Abram, I am thy shield, thy reward shall be exceeding great.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

בראשית טו, א.

3 פ"י מגן אברהם

За приміткою, там Цемах Цедек цитує Мідраш Раба про Лех Леха (розділ 44), де наведено два тлумачення слова «щит». Це додає мідрашичне тло до благословення «Щит Авраама».

תהילים י"ח:ט"ו:15 Psalms

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה ב"ר ר"פ מ"ח מגן ישעך (תהלים יח, טו) זה אברהם, וראה גם אוה"ת סידור ע"י קב"ח בשם רבות פ' לך לך פ' מד ב' פ"י במגן.

4 מגן אברהם

Мідраш тлумачить слова «Ти дав мені щит Твого порятунку» як такі, що стосуються Авраама, пов'язуючи образ щита Б-га з Авраамом, як у благословенні «Щит Авраама».

בראשית רבה מ"ח:14:1 Bereshit Rabbah

"וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל" כתיב (תהלים יח, לו): "ותתן לי מגן לשעך וימינה תסעדני וענותה תרבני" - "ותתן לי מגן ישעך" - זה אברהם, "וימינה תסעדני" - בכבשן האש ברעבון ובמלכים "וענותה תרבני" מה ענוה הרבה הקב"ה לאברהם שהיה יושב והשכינה עומדת הה"ד "וירא אליו ה'":

"The L-rd appeared to him in the plains of Mamre, and he was sitting at the entrance of the tent in the heat of the day" (Genesis 18:1). "The L-rd appeared to him in the plains of Mamre, and he was sitting at the entrance of the tent." It is written: "You have given me the shield of Your salvation, and Your right hand has supported me; Your humility has made me great" (Psalms 18:36). "You have given me the shield of Your salvation" - this refers to Abraham. Your ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

5

Коли Аврааму сказали, що Сара народить йому сина, він сказав Б-гу: «О, якби Ішмаель жив перед Тобою!» Альтер Ребе бачить у цих словах вияв безмежної милості Авраама.

בראשית י"ז:18:17 Genesis

וַיֹּאמֶר אֲבְרָהָם אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אִשְׁמָעֵאל יְחִיָּה לְפָנֶיךָ:

And Abraham said unto G-d: 'Oh that Ishmael might live before Thee!'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 ואעפ"י שהוא יודע מהו ישמעאל

У примітці цей рядок зіставлено з твердженням Цемах Цедека, що якби Авраам знав, наскільки далеко Ішмаель зіб'ється зі шляху, то зовсім не хотів би його підтримувати; Авраам думав, що Ішмаель також буде порядним і гідним, лише не таким, як Іцхак.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ולהעיר מאוה"ת ח"ש (קכא, א. תמה, רע"א) שאילולי הי' יודע שיצא לתרבות רעה כ"כ לא הי' רוצה כלל להחזיקו אלא הי' סבור שיהי' גם הוא הגון וחשוב רק לא כיצחק — לקו"ש חט"ו ע' 196.

7 שו"ה ישמעאל — חסד גדול וטובו הגדול

Варіант читання: у рукописі замість «велика милість і його велика доброта» стоїть «його милість і його велика доброта».

ПРИМІТКА КЕНОТ

בבוכ 2056: חסדו וטובו הגדול.

8 שו"ה זו בלבד — שיחיה לחסד בלי גבול, וזהו דאיתא

Варіант читання: замість «щоб той жив завдяки безмежній милості. І про це сказано» у рукописі стоїть «щоб той жив вічно; і ось що сказали наші мудреці».

ПРИМІТКА КЕНОТ

בבוכ 2056: שיחיה לעד וזשאו"ל.

АБЗАЦ 2

9 לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל

Марей мекомот Kehot для цих слів (примітку наведено нижче).

ПРИМІТКА КЕНОТ

ספרי דברים לב, ט. ראה לקמן כח, ב.

(Psalms 18:31) – if His ways are faultless, all the more so that He Himself is. Rav said: The mitzvot ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה ב"ר פמ"ד.

17

מגן נקי דבר המכסה למשל במלחמה

У цьому маамарі цитують уривок звідси й зазначають, що в більшості маамарів рівень «щита» пояснюють як парохет (завісу), перегородку між Ацилутом і Брія.

ПРИМІТКА КЕНОТ

קטע מכאן מובא בד"ה וה"י ברכה — סה"מ תרל"ט ע"ג, והעיר ע"ז "אך ברוב הדרושים פ"י דבחי מגן ז"ע הפרוכת, שהוא הפרסא שבין אצי לבריא כמ"ש בכ"ד".

18

נקי מגן — מה שמכסה בו שלא ישלוט עליו הקשת

Тут цитують пояснення цього маамара до слів «сонце й щит» (оболонка, завдяки якій можна витримати сонце й яку буде знято лише у прийдешні часи), а потім зазначають, що звичніше пояснювати щит як парохет між Ацилутом і Брія, і посилаються на маамар «VeAtah Teceve» у Parshas Tetzaveh, присвячений парохету.

ПРИМІТКА КЕНОТ

בד"ה וה"י ברכה תרל"ט ע"ג: ועפ"ז פ"י הפסוק שמש ומגן כ"י שהשמש אם לא הי' לו נרתק לא היו יכולים לסבול אורו הגדול, והנרתק הוא המגין שנוכל לסבול, רק לע"ל הקב"ה מוציא חמה מנרתק כ"י, אך ברוב הדרושים פ"י דבחי מגן ז"ע הפרוכת, שהוא הפרסא שבין אצי לבריא כמ"ש בכ"ד ועי' בפ"י תצוה בד"ה ואתה תצוה גבי וענין הפרוכת הוא.

19

כי שמש ומגן

Псалмоспівець, який прагне до дворів Б-га, каже: «Бо сонце й щит — Гавая Елокім; Гавая дарує ласку і славу». Альтер Ребе тлумачить слово «щит» як оболонку, що робить сонячне світло стерпним.

Psalms 84:12 תהלים פ"ד:י"ב

כ"י שמש ומגן ה' אלקים הן וכבוד יתן ה' לא ימנע טוב להלכים בתמים:

For the L-RD G-d is a sun and a shield; the L-RD giveth grace and glory; No good thing will He withhold from them that walk uprightly.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

Zohar II, 224b רכד, זח"ב

ПРИМІТКА КЕНОТ

תהלים פד, יב. וכ"פ זח"ב רכד, ב אנכי מגן לך ע"ד שמש ומגן.

20

והנרתק הוא המגין

Там (81d), пояснюючи парохет, Альтер Ребе тлумачить слова «Бо сонце й щит — Гавая Елокім» так: Гавая — це вище єднання (іхуда ілаа), у якому нічого не існує, крім Нього, тоді як Елокім приховує, через що світ постає як «щось»; Елокім є щитом для Гаваї, подібно до щита, зробленого для сонця, на яке ніхто не може дивитися через його яскравість.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה לקמן פא, ד. וביהל אור ע"י שא.

21

לעתיד לבא הקב"ה

Талмуд навчає, що в майбутньому Б-г вийме сонце з його оболонки: праведники зціляться ним, а нечестивці будуть ним судимі. Альтер Ребе спирається на це, щоб показати, що нині оболонка пом'якшує світло.

נדרים ח' ב:ו' Nedarim 8b:6

ופליגא דרבי שמעון בן לקיש, דאמר: אין גיהנם לעולם הבא, אלא הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתיקא, צדיקים מתרפאין בה ורשעים נידונין בה. שנאמר: וזרחת לך שמי שמש וגו'. ולא עוד, אלא שמתעדין בה, שנאמר: ויצאתם ופשתם בעגלי מרבק".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

עבודה זרה ג' ב:ג' Avodah Zarah 3b:3

איכא דמתני להא דרבי יצחק אהא, דתנא: רבי יוסי אומר: לעתיד לבא באין אומות העולם ומתגזרין. ומי מקבלין מיניה? והתנא: אין מקבלין גרים לימות המשיח, כיוצא בו לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

Zohar III, 17a זח"ג י"ז, 17a

ПРИМІТКА КЕНОТ

נדרים ה, ב. ע"ז ג, ב. ב"ר ו, י. זח"ג יז, א. תניא ח"ב פ"ד. וראה הביאור באוה"ת ויקהל ע"י בקעד.

22

מוציא חמה מנרתקה

Примітка Kehot наводить цей уривок із Зогар серед джерел вислову про сонце та його оболонку в майбутньому.

ספר זוהר, ויקרא מ:ע"ה-מ"א:רפ"ה Zohar, Vayikra 40:278-41:285

אבזאצ 4

23

שככל בוקר דאברהם בח"י חסד מתעורר בעולם

Про Авраама як милість світу: уривок про Їтро пояснює, що Авраам — це Хесед світу еманції (Ацилут), тоді як Моше спустив Б-жественне світло ще нижче — у нижні світи творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Ація).

ПРИМІТКА КЕНОТ

בענין אברהם הוא חסד עולם, ראה לקמן סט, א. פב, א ואילך. מאמרי אדה"י תקס"ה ח"א ע"ד דש ואילך. מאמרי אדה"א שמות ח"ב ע"י שלח ואילך. סה"מ תרכ"ז ע"קצט. תרל"ט ע"א.

24

וישכם אברהם בבוקר

«I Авраам устав рано-вранці» (ці самі слова також відкривають Берешит 19:27 і 21:14). Вірш пов'язує Авраама, якість милості (Хесед), із ранком.

בראשית כ"ב:ג' Genesis 22:3

וישכם אברהם בבקר ויחבש את־חמורו ויחך את־שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אלי־המקום אשר־אמר־לו האלקים:

And Abraham rose early in the morning, and saddled his ass, and took two of his young men with him, and Isaac his son; and he cleaved the wood for the burnt-offering, and rose up, and went unto the place of which G-d had told him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

25

וכדאיתא בזוה"ק

У примітці Kehot цей уривок із Зогар наведено як джерело того, що якість милості Авраама пробуджується у світі щоранку.

Zohar I, 203a, רג, זח"א

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה זח"א רג, א.

26

שו"ה הנ"ל — דרך צמצום

Варіант читання: замість того, щоб давати життя кліпот, у рукописі йдеться про скорочення «щоб давати життя народам у тій мірі, у якій вони потрібні заради Ізраїлю, або через підкорення царствам, як відомо»; інакше їхня життєва сила була б безмежною.

ПРИМІТКА КЕНОТ

בבוך 2056: דרך צמצם להחיות האומות כפי שצריכים בשביל ישראל או מפני שעבוד מלכיות כנודע הי' החיות בלי גבול: ולא היו יכולים.

27

שו"ה ורשעים — נדונים בה . . וישכם

Рукопис додає між абзацами: «Так само й щодо цих Імен: Гавая — це Хесед, а Елокім — щит і скорочення Його милості та світла, щоб світ міг їх витримати. І відомо, що щоранку пробуджується атрибут Авраама, рівень Хесед, як написано: "І він устав рано-вранці"»

ПРИМІТКА КЕНОТ

בבוך 2056 נוסף: כך הוא בשמות אלו, הוי"ה הוא חסד, אלקים הוא מגן וצמצום חסדו ואורו בכדי שיהי' העולם יכול לסובלו: והנה נודע שבכל בוקר נתעורר מדת אברהם בחי' חסד כמ"ש: וישכם.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations i the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Цитовані джерела за Сефарією: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Vocalized Edition (CC-BY-NC); Sifrei by Rabbi Shraga Silverstein (CC-BY); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/lech-lecha/2/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок